

DECIZIE

30 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Gafin Gheorghe, prin intermediul avocatului Bucicov Sergiu,

în cauza civilă la cererea lui Harin Alexandru către Gafin Gheorghe cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere, precum și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 07 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Gafin Gheorghe împotriva hotărârii din 03 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă,

a c o n s t a t a t :

La 09 septembrie 2019, Harin Alexandru a înaintat o cerere de chemare în judecată către Gafin Gheorghe cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 03 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a admis integral cererea de chemare în judecată înaintată de Harin Alexandru împotriva lui Gafin Gheorghe cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere, precum și compensarea cheltuielilor de judecată. S-au încasat din contul lui Gafin Gheorghe în beneficiul lui Harin Alexandru datoria în mărime de 20 000 euro și dobânda de întârziere în mărime de 8 752 euro, convertiți în lei moldovenești conform cursului oficial al BNM la momentul executării hotărârii, precum și cheltuielile de judecată suportate, constituite din taxa de stat în mărime de 17 000 lei și cheltuielile pentru executare în mărime de 2 980 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 16 decembrie 2020 (conform plicului anexat), Gafin Gheorghe a declarat apel asupra hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei decizii noi, prin care să fie încasată de la apelant în beneficiul intimatului, suma datorată în mărimea reflectată în baza unei expertize financiar

contabile, iar în rest cerințele să fie respinse, solicitând concomitent și scutirea apelantului de la plata taxei de stat.

Prin încheierea din 15 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea depusă de Gafin Gheorghe cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, pe motivul neprobării stării materiale precare. Nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Gafin Gheorghe. S-a comunicat părții apelante, Gafin Gheorghe, despre necesitatea lichidării neajunsurilor statuate în prezenta încheiere și anume, prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 13 461,82 lei, fiindu-i acordat pentru aceasta un termen de 10 zile de la data recepționării prezentei încheieri. I s-a explicat părții apelante, Gafin Gheorghe, că în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate în termenul indicat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele va fi restituită fără examinare.

Prin încheierea din 07 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de Gafin Gheorghe împotriva hotărârii din 03 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

La 20 aprilie 2021, Gafin Gheorghe, prin intermediul avocatului Bucicov Sergiu, a declarat recurs asupra încheierii din 07 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia, cu restituirea cauzei în instanța de apel pentru examinarea apelului. Totodată, recurentul a solicitat și scutirea/micșorarea achitării taxei de stat pentru examinarea cererii de apel.

În motivarea cererii de recurs s-a indicat că încheierea instanței de apel urmează a fi casată, deoarece avocatul recurentului nu a primit încheierea din 15 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, respectiv nu a cunoscut despre existența acesteia, de aceea consideră necesar de a formula repetat cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat. Suplimentar, recurentul s-a referit la fondul cauzei și la netemeinicia hotărârii primei instanțe.

Studiind materialele dosarului, în raport cu temeiurile invocate în cererea de recurs și prevederile legale, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Gafin Gheorghe, prin intermediul avocatului Bucicov Sergiu, este neîntemeiat și necesită a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea privind restituirea cererii de apel a fost pronunțată de Curtea de Apel Chișinău la 07 aprilie 2021, fiind expediată spre cunoștință participanților la proces în aceeași zi (f.d. 147). Astfel, ținând cont de faptul că cererea de recurs a fost înregistrată la 20 aprilie 2021, fiind expediată prin poștă la 19 aprilie 2021 (f.d. 158), Colegiul consideră că cererea de recurs a fost depusă în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În speță, se constată că, prin încheierea din 15 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea depusă de Gafin Gheorghe cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, pe motivul neprobării stării materiale precare. Nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Gafin Gheorghe. S-a comunicat părții apelante, Gafin Gheorghe, despre necesitatea lichidării neajunsurilor statuate în prezenta încheiere și anume, prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 13 461,82 lei, fiindu-i acordat pentru aceasta un termen de 10 zile de la data recepționării prezentei încheieri. I s-a explicat părții apelante, Gafin Gheorghe, că în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate în termenul indicat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele va fi restituită fără examinare.

Prin încheierea din 07 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de Gafin Gheorghe împotriva hotărârii din 03 decembrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea din 15 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată apelantului Gafin Gheorghe și avocatului Bucicov Sergiu (f.d. 141), fiind recepționată de către Gafin Gheorghe la 16 martie 2021 (f.d. 142), iar trimiterea poștală adresată avocatului Bucicov Sergiu a fost restituită instanței de apel cu mențiunea „nereclamat” (f.d. 143, 143a). Ținând cont de faptul că apelantul Gafin Gheorghe a recepționat la 16 martie 2021 încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel, acesta a avut obligația să înlăture neajunsurile din cererea de apel până la 26 martie 2021, inclusiv. Totuși, indicațiile instanței de apel nu au fost îndeplinite, urmând aplicarea sancțiunilor procedurale de către instanță.

Respectiv, instanța de apel a pronunțat încheierea de restituire a apelului, îndeplinindu-și obligația de comunicare a încheierii prin care nu s-a dat curs cererii de apel și lipsind cu desăvârșire dovada de înlăturare a neajunsurilor stabilite prin încheiere. De asemenea, nu poate fi reținut argumentul avocatului Bucicov Sergiu cu privire la faptul că acesta nu a primit încheierea din 15 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, or apelantului i-a fost adusă la cunoștință încheierea respectivă, iar nereclamarea corespondenței de către avocat nu poate fi pusă pe seama instanței de apel, ci este culpa primului.

În acest context, instanța de recurs notează că în conformitate cu art. 56 alin (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

De altfel, instanța de recurs reiterează că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă, or, prevederile art. 15 din Codul de procedură civilă, stipulează expres că participanții la proces și alte persoane interesate ale căror drepturi, libertăți ori interese legitime au fost încălcate printr-un act judiciar pot exercita căile de atac împotriva acestuia în condițiile legii.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea

instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În așa mod, omiterea termenului acordat de către instanța de apel pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de apel este interpretată de către Colegiu drept un comportament de rea-voință din partea recurentului și a avocatului acestuia, dat fiind faptul că a fost citat legal, i s-au comunicat actele de procedură, iar odată cu depunerea la 18 decembrie 2020 a cererii de apel și recepționarea la 16 martie 2021 a încheierii instanței prin care nu s-a dat curs apelului, nu și-a îndeplinit obligațiile procedurale și nu a înlăturat neajunsurile cererii de apel, fiind obligat să întreprindă măsurile necesare în scopul de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță.

Este de menționat că, potrivit jurisprudenței CEDO, părților pe dosar le revine obligația de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție, însă, totodată, în conformitate cu principiile generale unanim recunoscute și normele dreptului internațional, instanța de judecată la fixarea termenului limită de înlăturare a neajunsurilor, precum și a celui de prezentare a părților în ședința de judecată urmează să țină cont de proporționalitatea raporturilor juridice legate de disponibilitatea părților și rolul judecătorului în procesul civil. Importanța acestui fapt este determinată de echilibrul care trebuie menținut între puterea pe care o deține partea și cea cu care este investită instanța prin lege, în scopul de a exclude orice aparență, iar aplicarea dispozițiilor legale să fie în așa fel, încât să evite aplicarea sancțiunilor procedurale, acolo unde este posibil.

La fel, Colegiul reține că actul judecătoresc de procedură implică cert obligația pozitivă a apelantului de a achita taxa de stat la depunerea cererii de apel, iar nerealizarea acestei sarcini procedurale denotă întrunirea în speță a temeiurilor legale pentru restituirea cererii de apel.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie printr-o încheiere cererea, dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

În conformitate cu prevederile art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Colegiul relevă că, potrivit art. 61 din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Potrivit dispozițiilor art. 10 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în

funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Articolul 6 par. (1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile. În acest sens, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art. 6 par. (1) al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Cu referire la solicitarea din cererea de recurs de a fi scutit (a-i fi micșorată lui) Gafin Gheorghe de plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, Colegiul menționează că recurentul s-a limitat doar la contestarea încheierii instanței de apel din 07 aprilie 2021 și nu a celei din 15 februarie 2021, prin care i-a fost respinsă cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat. În așa mod, Colegiul nu are posibilitate de a se expune asupra temeiniciei încheierii din 15 februarie 2021 și asupra cerinței de scutire de la plata taxei de stat la depunerea apelului.

Din această perspectivă, instanța de recurs concluzionează că, recursul declarat de Gafin Gheorghe, prin intermediul avocatului Bucicov Sergiu, împotriva încheierii din 07 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Gafin Gheorghe împotriva hotărârii din 03 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, este neîntemeiat, iar actul de discreție ale instanței de apel este întemeiat și urmează a fi menținut de către instanța de recurs.

Luând în considerație cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Gafin Gheorghe, prin intermediul avocatului Bucicov Sergiu.

Se menține încheierea din 07 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea lui Harin Alexandru către Gafin Gheorghe cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru